

neni, ilnati ali peščeni zemlji, in ta okus je tako jasno izražen, da se človek ne more motiti.

Vino s hrušek se pripravlja prav tako, kakor z jabolki. Hruške imajo v sebi mnogo več sladkorja, ali manj kisline od jabolki, in zato je hruševca sladkejši in močnejši, ker ima več alkohola. S samih hrušek se malo vina napravi, ali kjer jih imajo veliko, tam jih navadno pomešajo med jabolka, ter tako zboljšajo jabolčnik.

Iz deželnega zbora.

V. seja 22. decembra.

Tri točke dnevnega reda te seje dale so povod k obširnejši razpravi.

Najprej vprašal je bar. Apfaltrern pri prvem branji predloga deželnega odbora z načrtom novega občinskega reda za Kranjsko, kako se je glasil dotični sklep lanskega leta. Na to mu odgovori poročevalec Detela, da bi se gospod baron tudi lahko sam potrudil in pogledal v stenografski zapisnik, potem pa vendar-le prečita dotični sklep, ki je tako splošen, da je smel deželni odbor po njem storiti, kar koli. — Potem pričela se je sicer pri prvem branji redko kedaj navadna stvarna razprava, pri kateri so poslanci Apfaltrern, Deschmann in Schwegel trdili, da je ravnanje deželnega odbora protipravilno, ker je predložil načrt postave, o kateri se sam ni izrekel, jeli po njegovi volji ali ne. Poslanca Detela, Murnik ter deželni glavar grof Thurn in pa deželni predsednik baron Winkler pa so zagovarjali pravilno postopanje deželnega zbora, ki je sklenil ta načrt predložiti deželnemu zboru, da se vsaj o načelih te postave izreče. — Povod tolikim ugovorom naše opozicije dala je občeznana skrivnost, da je ta načrt postave izdelal gospod deželni predsednik baron Winkler sam na podlagi sklepov v ta namen sklicane enquete, in gospodje manjšine niso mogli zamuditi te prilike, da bi ne nekoliko ponagajali. — Druga točka, ki je dala povod k razgovoru, bila je prošnja filharmoničnega društva za podporo. Ko se nihče ni hotel oglasiti k besedi, vstane konečno dr. Poklukar ter pravi: Ko se je zadnjič razpravljala prošnja glasbene Matice, vedeli so izrekoma trije gospodje toliko ugovarjati zoper izredno podporo 200 gold. za to društvo za leto 1887., akoravno sami niso mogli tajiti, da je delovanje glasbene Matice občekoristno in akoravno je znano, da društvo nima nič premoženja, zelo pičle podpore in za l. 1887. primanjkljeja 1800 gold.

O gospodarskem stanju filharmoničnega društva pa smo čitali pred nekoliko dnevi v „Laibacherici“, katero gotovo tudi gospodje nasprotniki čitajo, da je društveni vodja dr. Keesbacher letnemu občnemu zboru z veliko zadovoljnostjo naznanjal, da je društvo (filharmonično) v teku preteklega leta s pomočjo državne, deželne in mestne podpore ter daril dobrotnikov moglo poplačati velike dolgove, pokriti vse redne stroške in vrh tega še 5000 gold. naložiti na kapital.

Ker morajo te stvari znane biti gospodom nasprotnikom, pričakoval sem, kedaj se bo vzdignil kedo, onih gospodov nasprotnikov, ki so toliko štedljivost priporočali pri podpori potrebni glasbeni Matici, da bi ugovarjal pri podpori društva, ki se more ponašati s tako srečnim gmotnim stanjem, katero se toraj gotovo ne more sklicavati na potrebo podpore. — Ker so pa štedljivi gospodje nasprotniki pri tej prošnji tako trdo molčali, zdelo se mi je potrebno to molčanje zabeležiti v stenografski zapisnik. — Jaz bi bil zoper podporo filharmoničnega društva, ker bi se pa to gotovo tako

tolmačilo, da to storim iz sovraštva zoper društvo, ker je nemško, bom tudi jaz glasoval za podporo, da se naši nasprotniki prepričajo, da jih mi nočemo posnemati v nasprotovanju zoper drugo narodnost v deželi, ampak da obema narodnostima pravični hočemo mir imeti.

Na to izgovarjala sta se nekoliko Deschmann in baron Schwegel, da bi filharmoničnemu društvu država ne dala podpore, ako bi jo odrekla dežela in da so pri Glasbeni Matici ugovarjali samo zoper izredno, ne zoper redno podporo. Dr. Poklukar pa je konečno še enkrat odgovoril, da so nasprotniki ugovarjali zoper potrebno podporo pri slovenskem društvu, da pa niso ugovarjali zoper podporo nemškega društva, akoravno to dobiva že toliko podpore z drugih strani, da deželne podpore ne potrebuje. — Podpora filharmoničnemu društvu sklenila se je potem soglasno.

Tretja točka, pri kateri je nastala razprava, bil je predlog deželnega odbora, da naj se privoli 300 gold. deželne podpore za živinozdravnika v Radoljici. O tej zadevi sklenil je finančni odsek prvič v smislu predloga deželnega odbora, drugič pa je uvaževal izrečen pomislek, da državo samo zadeva dolžnost plačevati in namestovati živinozdravnike in da bi bila potrata, ako dežela v ta namen iz svojega žepa kaj nakaže.

To stališče zastopal je poročevalec finančnega odseka dr. Poklukar, ki je predlagal, a) naj se ona ustanova 300 gold. (dosedaj dajana v podporo živinozdravniških učencev) ustavi, — b) c. kr. vladi izreče zahvala dežele za to, kar je uže v deželi namestila 7 c. kr. živinozdravnikov in c) c. kr. vlado naprositi, da kar prej nadomesti c. kr. živinozdravnike pri ostalih c. kr. okrajnih glavarstvih naše dežele. — Po zelo obširni razpravi sprejel se je predlog deželnega odbora, in pa druga dva predloga finančnega odseka.

Iz deželnega zbora štajerskega

omenjati je interpelacije poslanca M. Vošnjaka zaradi vojaških vaj v streljanju na strelišči pri Krškem, jeli se ne bo s tem ovirala vožnja po Savi.

Postava, zadevajoča lov tičev, po kateri bi se bila imela sedaj veljavna taka postava spremeniti, se je zavrgla. Zborovanje pretrgalo se je do 7. januarija.

Deželna zbornica dalmatinska in isterska

končala in sklenila sta uže svoje delovanje dne 22. t. m. V dalmatinskem deželnem zboru naglašal je zborov predsednik konte Vojnovič, da ste se hrvatski in srbski narod v teku leta bolj približala in gledé marsikaterih vprašanj uže složno delovala.

V goriškem deželnem zboru

je tudi delovanje šlo mirno spod rok. Zborovanje nadaljevalo se bo še le po sv. treh kraljih.

V koroškem deželnem zboru

sklenilo se je zaradi oddajanja prisiljenecv, skleniti pogodbo za več let iz deželo kranjsko in ne zidati lastne prisilne delavnice.

V tirolskem deželnem zboru

sprejela se je nova domobranska postava po vladinem predlogu, z edino bolj pomenljivo premembo, po kateri

velja dolžnost za domobran (Landsturm) samo do 42. namesto do 45. leta.

S predloženo šolsko postavo ni zadovoljna nobena stranka, pa vendar se je oddala odseku v posvetovanje.

V gornjeavstrijskem deželnem zboru

čule so se tožbe o pomanjkanju ljudskih učiteljev; deželni odbor naročilo se je iskati po vzrokih in deželni zboru prihodnjič staviti predloge, da se ta nedostatnost odpravi.

V moravskem deželnem zboru

predložila je česka narodna manjšina vnovič predlog za premembo deželnega volilnega reda, akoravno je uže sedaj gotovo, da tudi ta poskušnja moravskih Čehov, katerih je $\frac{2}{3}$ vsega prebivalstva na Moravskem ostane enako brezvspešna, kakor vse prejšnje take poskušnje.

Gališki deželni zbor

obravnavajo predlog kneza Adama Sapiehe zaradi izdatnejšega podučevanja nemščine v tamošnjih srednjih šolah. — Še bolj pomenljiva, in zdatno pomenljiva pa sta dva predloga izrekoma za daljo obravnavo carine od petroleja z Ogersko, katera oba merita na to, da naj c. kr. vlada ne odjenja Ogerski nasproti od edino pravega stališča gledé carine na petrolej ter stanovitno in odločno zahteva, da se od čičšenega petroleja tudi na Ogerskem plačuje vsa carinska pristojbina, ako je tudi tak petrolej nekoliko ponesnažen s kakovo neškodljivo barvo. — Lahko se trdi, da se gališko deželno zborovanje vrti krog petrolejskega vprašanja.

Česki deželni zbor

pa enako zvonec nosi med vsemi drugimi deželnimi zbori, kakor državni česki poslanci v državnem zboru. Jezikovno ali narodno vprašanje tudi tam zavzima prvo mesto. Akoravno je prof. Kvičala po sklepu deželnega odbora predložil načrt postave o izdatnem podučevanju v drugem deželni jeziku v šolah po vsej Česki, ponovil je vendar Plener, o katerem hudomušni politiki trdijo, da ima najlepšo državniško prihodnost za seboj, — svoj predlog, „da naj se Česka razdeli po jezikovnih mejah in naj se prekličete jezikovni naredbi z leta 1880. in s septembra 1886“

Dne 22. t. m. utemeljeval je Plener ta predlog ter je s silo udrihal po Taaffejevi vladi, vrh tega pa tudi po českem namestniku baronu Krausu. — Pri vsem tem pa se je zavijal v ovčino miroljubnosti in še kazal na nevaren političen položaj sploh.

C. kr. namestnik baron Kraus je takoj po zasluženju zavrnil večnega ministerskega kandidata Plenerja. Najbolj dostojen in zaslužen odgovor pa mu je v imenu česke večine dal knez Karol Schwarzenberg s sledečim predlogom:

„Gledé na to, da je predlog po poslancu pl. Plenerju v 5. seji dne 14. decembra vložen predlog po svoji vsebini razun ene točke enak s predlogom, katerega je isti poslanec s sodrugi predložil dne 5. dec. 1885. leta, ta predlog pa je bil — po obširnem posvetovanju vsled sklepa deželnega zbora 18. januarija t. l. odbit; dalje z ozirom na to, da tudi gledé edine memolanskega predloga različne točke, razlika zadeva samo večjo mero ozemlja, gledé katerega naj bi se preklicala jezikovna naredba in se vrh tega zahteva, naj vlada prekličé tudi med tem še izdano jezikovno naredbo od

dne 20. septembra t. l., s katero je vlada z neoporečno kompetenco deloma vstregla zahtevi izrečeni po sklepu deželnega zbora z leta 1886.: dalje z ozirom na to, da se predlog v svojem utemeljevanju opira na trditve, katere so v nasprotju s postavami, s katerimi je zagotovljena enakopravnost narodnosti in jezikov v deželi in da predlog meri v svojem namenu na krajno delitev dežele in s tem preti pravnemu, po ustavi zagotovljenemu stanju, in konečno gledé na to, da bi se s tehtnostjo sklepa deželnega zbora ne strinjalo in se tedaj ne more domnevati, da naj deželni zbor predlog iz novega obravnava, kateri je s sklepom vlansko leto v ravno tisti zadevi v deželni zboru storjenem enako v popolnem nasprotju s pravnim prepričanjem deželnega zbora izraženem v sklepu, kakor tudi po duhu in besedah zahteve odposlane do vlade in do deželnega odbora, preide deželni zbor čez predlog gosp. poslanca Plenerja in drugov na dnevni red.“

Po tem z živahnim odobravanjem sprejetem predlogu ugovarjal je še na kratko Plener, — ko pa je bil potem predlog kneza Karola Schwarzenberga z veliko večino vseh glasov zoper nemške glasove sprejet, oglasil se je k besedi dr. Rieger ter je izrekel, da je zmiraj in povsod želel in delal za porazumljenje, obžaloval pa je, da se med levičarji ni našel nihče, ki bi bil našel toliko poguma, da bi bil svaril narodne svoje tovariše pred izgredi.

Kolovodja nemške stranke Schmeykal izjavil je potem, da se on in njegovi somišljeniki toliko časa ne bodo vdeležili zborovanja, dokler jim ne bo zadosti poročstva danega, da se bodo njihove želje stvarno ocenjale.

Po tej izjavi zapustili so vsi nemški poslanci razun enega deželni zbor.

Mnogovrstne novice.

* Princ Ferdinand Koburški je sin vojvode Avgusta in princesinje Klementine, hčere kralja Lui-Filipa Orleanskega. Rojen je bil dne 26. februarja l. 1861. na Dunaji in je bil nadlajtnant v 11. huzarskem polku. Njegov najstarejši brat vojvoda Filip je od leta 1875. poročen z belgiško princesinjo Luizo, starejo sestro nadvojvodice Stefanije. Drugi brat njegov, vojvoda Avgust je admiral mornarice brasilijanske, bil je poročen s hčerjo cesarja Petra II. Brasilijanskega, katera je leta 1871. umrla. Izmed sestrá princa Ferdinanda je ena, Klotilda, omožena z nadvojvodom Josipom; druga, Amalija, pa z vojvodom Maksimilijanom Bavarskim. Princ Ferdinand je tedaj v sorodju z dinastijami Avstrije, Belgije, Bavarije, kakor tudi hiše Orleanske, dalje tudi z angleško kraljevo hišo, ker soprog kraljice Viktorije Albrecht bil je stric njegov.

* Trije roparji — morilci obešeni. Dne 14. decembra dopoludne ob 11. uri obešeni so bili blizo sela Celic, rojnega kraja roparjev, morilci: Infan Molekič, Salih Čitakovič in Jusuf Rupič, ki so meseca aprila tega leta pravoslavnega duhovnika (popa) Gavriča in njegovo soprogo v Vakuf-u, okraj Brčka — oropali in umorili. Obesil jih je rabelj Seyfried krog sto korakov od vasi Celic pri cesti proti Brcki. Prvi bil je obešen Molekič, za njim Čitakovič in na zadnje Rupič. Vsi trije bili so mirni in trdovratni do zadnjega trenutka. Ostale 4 tovariše roparjev pomilostil je cesar na 20letno teško ječo. —

* Strah v kraljevem gradu v Madridu. Pred nekaj dnevi prilazil je po nerazumljivem načinu neznan mož v sobe kraljice Kristine, kjer biva mladi kralj španjski. Ko obe varuhinji kraljevi zapazita moža, vskliknete in